

Vi ser meget optimistisk på de muligheder, som EU-udvidelsen indebærer, men samtidig har vi et realistisk billede af de udfordringer, der følger med.

Tiltrædelsestraktaten med de nye EU-lande giver mulighed for overgangsordninger i en periode på op til 7 år i spørgsmålet om arbejdskraftens frie bevægelighed. Det er op til de enkelte EU-lande at fastlægge, hvorledes denne mulighed skal udmøntes konkret.

En række forskellige prognoser og modelberegninger peger samstemmende på, at den fremtidige arbejdskraftvandring fra de nye EU-lande bliver begrænset. Selv om velstand og indtjening i de nye EU-lande ikke kan måle sig med niveauet i de nuværende, er der økonomisk vækstpotentiale i forbindelse med EU-medlemskabet. Det er forventningen, at det store flertal vil foretrække at blive hjemme og tage del i den vækst- og velstandsudvikling, der allerede er i fuld gang.

For regeringen har det været afgørende, at der i forbindelse med EU-udvidelsen ikke eksperimenteres med det velfungerende danske arbejdsmarked. Åbningen af det danske arbejdsmarked skal være målrettet reelle, ledige job på virksomheder, der er tilmeldt vores skattesystem. Løn- og ansættelsesforhold skal være de sædvanlige. EU-udvidelsen må ikke bruges/misbruges til at udvikle et gråt arbejdsmarked med andenklassens job for borgere fra de nye EU-lande. Samtidig skal vi forebygge utilsigtet brug af sociale ydelser.

Det er disse målsætninger, der ligger bag ved de lovforslag, som vi behandler i dag. Lovforslagene er udmøntningen af den politiske aftale om EU-udvidelsen, som en bred kreds af politiske partier blev enige om i begyndelsen af december sidste år. Vi har haft et meget tæt og tillidsfuldt samarbejde med en bred kreds af Folketingets partier i denne sag, et samarbejde, jeg gerne vil benytte lejligheden til at kvittere for. Vi har i fællesskab fundet frem til en sammenhængende og afbalanceret model, der har vakt berettiget interesse også i andre EU-lande.

Modellen indebærer, at der i en overgangsperiode på op til 7 år vil blive stillet krav om tidsbegrænset opholds- og arbejdstilladelse til borgere fra de nye EU-lande. Opholds- og arbejdstilladelsen vil være betinget af, at der er tale om et fuldtidsarbejde på en virksomhed, der er registreret hos Told og Skat. Det er samtidig en forudsætning, at løn- og ansættelsesvilkår svarer til den overenskomst, der i øvrigt gælder for virksomheden.

Hvis virksomheden ikke er dækket af en overenskomst, skal løn- og ansættelsesforhold være sædvanlige for den pågældende virksomhed eller for det pågældende fagområde.

Kl. 15.55

Opholds- og arbejdstilladelsen er begrænset til et konkret arbejdsforhold. Mister man dette arbejde, vil opholds- og arbejdstilladelsen blive inddraget, og man vil ikke være berettiget til kontanthjælp eller arbejdsløshedsunderstøttelse.

I lov om aktiv socialpolitik vil der ske en præcisering af, at man som jobsøgende EU-borger skal kunne forsørge sig selv og alene har ret til hjælp til hjemrejse.

Vi etablerer en central enhed, der kan rådgive kommunerne ved sygeopfølgning over for EU-borgere, der tager deres sygedagpenge med til udlandet. Dermed sikrer vi en bedre og mere målrettet opfølgning over for sygemeldte.

Endelig er der i aftalen fastlagt bestemmelser om en forstærket indsats mod illegal arbejdskraft og mod fiktive virksomhedskonstruktioner, de såkaldte arme og ben-virksomheder.

Vi har i forligskredsen aftalt at etablere et overvågningsberedskab, så vi kan følge udviklingen på arbejdsmarkedet efter EU-udvidelsen. Vi får således et grundlag for at vurdere, om der er brug for justeringer i de allerede aftalte overgangsordninger i lyset af den faktiske udvikling på arbejdsmarkedet efter udvidelsen.

Samlet er der således tale om en aftale, der favner bredt om de mange komplekse problemstillinger, der knytter sig til EU-udvidelsen. Vi har været ude i alle hjørner og nede i alle detaljer.

Det er den aftale, der danner udgangspunktet for de lovforslag, vi har behandlet i dag, og jeg synes, det er lykkedes os at finde den rette balance mellem på den ene side hensynet til de nye EU-borgeres helt berettigede ønske om at få mulighed for at bo og arbejde her i landet og på den anden side behovet for at opstille et værn mod misbrug af systemet.

Fra regeringens side stiller vi os selvfølgelig til rådighed for et fortsat godt samarbejde ved den fortsatte behandling af forslagene i udvalget.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes, det kunne være godt, hvis ministeren kunne prøve at klargøre nogle af de ting, der har været oppe i debatten, f.eks. det spørgsmål, der har været oppe om, hvad der er grunden til, at